

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
УДК 342.9:347

Гулак Олена Василівна

*доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного та фінансового права
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Гулак Елена Васильевна

*доктор юридических наук, доцент,
доцент кафедры административного и финансового права
Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины*

Gulac Olena

*Doctor of Law, Docent,
Associate Professor of the Department of Administrative and Financial Law
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

ORCID: 0000-0001-9004-0185

Ладиченко Віктор Валерійович

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Ладиченко Виктор Валериевич

*доктор юридических наук, профессор,
заведующий кафедрой международного права и сравнительного правоведения
Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины*

Ladychenko Viktor

*Doctor of Law, Professor,
Head of the Department of International Law and Comparative Law
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

ORCID: 0000-0002-7823-7572

Головій Людмила Василівна

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного та фінансового права
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Головий Людмила Васильевна

*кандидат юридических наук, доцент,
доцент кафедры административного и финансового права
Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины*

Holoviy Lyudmyla

*Candidate of Law, Docent,
Associate Professor of the Department of Administrative and Financial Law
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

ORCID: 0000-0002-5537-0944

**ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ ЯК ОДНА ІЗ
ФОРМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ
ПУБЛИЧНОЕ АДМИНИСТРИРОВАНИЕ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ
КАК ОДНА ИЗ ФОРМ ОБЕСПЕЧЕНИЯ РАВНОГО ДОСТУПА К
ПРАВОСУДИЮ
PUBLIC ADMINISTRATION OF THE JUDICIARY AS ONE OF THE
FORMS OF ENSURING EQUAL ACCESS TO JUSTICE**

Анотація. Наукова стаття присвячена дослідженню правової доктрини та нормативно-правової бази публічного адміністрування судової влади, визначенню її інституційної системи та статусу, функцій, повноважень, посадових обов'язків, прав і відповідальності працівників установ судоустрою. Сформовано власне теоретичне визначення «публічне адміністрування судової влади». Зроблена спроба сформуванати інституційну структуру органів судової влади зі специфічною ієрархічною

побудовою, яка має цілеспрямовану діяльність, формує цілі, здійснює роботу на всіх елементах судової системи та приймає управлінські рішення. Визначено, що правовий статус працівників апарату суду, має специфіку і є надзвичайно складним предметом дослідження. Під правовим статусом працівника апарату суду запропоновано розуміти встановлені законом права і обов'язки суб'єкта - носія цього статусу, що має особливий порядок формування, призначення або обрання його на посаду, належить до системи судової гілки влади, однак безпосередньо не здійснює судочинство, а забезпечує належні умови для здійснення належного та рівного доступу до правосуддя. Доведено, що повноваження, посадові обов'язки, права і відповідальність працівників судоустрою, на сьогодні є розгалуженими та чітко не визначеними. Тому запропоновано на законодавчому рівні розробити та прийняти спеціальний нормативно-правовий акт, в якому чітко визначити статус, функції, повноваження, посадові обов'язки, права і відповідальність працівників судоустрою. Проаналізувавши питання статусу, функцій, повноважень, посадових обов'язків, прав і відповідальності працівників установ судоустрою, підсумовано, що до них належать працівники апаратів судів, які здійснюють організаційне забезпечення роботи суду, забезпечують належні умови для рівного доступу до правосуддя та винесення суддями своєчасних, обґрунтованих рішень у справах, встановлюють загальне призначення апарату суду та визначають порядок взаємодії із суддівським корпусом, іншими системами забезпечення функціонування судової влади.

Ключові слова: публічне адміністрування; суд; судова влада; судоустрій; апарат суду; рівний доступ до правосуддя; відправлення правосуддя.

Аннотация. Научная статья посвящена исследованию правовой доктрины и нормативно-правовой базы публичного администрирования судебной власти, определению ее институциональной системы и статуса, функций, полномочий, должностных обязанностей, прав и ответственности работников учреждений судоустройства. Сформирован собственно теоретическое определение «публичное администрирование судебной власти». Предпринята попытка сформировать институциональную структуру органов судебной власти со специфически иерархическим построением, которая имеет целенаправленную деятельность, формирует цели, осуществляет работу на всех элементах судебной системы и принимает управленческие решения. Определено, что правовой статус работников аппарата суда, имеет специфику и чрезвычайно сложным предметом исследования. Под правовым статусом работника аппарата суда предложено понимать установленные законом права и обязанности субъекта - носителя этого статуса, имеет особый порядок формирования, назначения или избрания его на должность, относится к системе судебной ветви власти, однако непосредственно не осуществляет судопроизводство, а обеспечивает надлежащие условия для осуществления надлежащего и равного доступа к правосудию. Доказано, что полномочия, должностные обязанности, права и ответственность работников судоустройства, на сегодня разветвленными и четко не определены. Поэтому предложено на законодательном уровне разработать и принять специальный нормативно-правовой акт, в котором четко определить статус, функции, полномочия, должностные обязанности, права и ответственность работников судоустройства. Проанализировав вопрос статуса, функций, полномочий, должностных обязанностей, прав и ответственности работников учреждений судоустройства, сделан вывод, что к ним относятся работники аппаратов судов,

осуществляющих организационное обеспечение работы суда, обеспечивают надлежащие условия для равного доступа к правосудию и вынесения судьями своевременных, обоснованных решений по делам, устанавливают общее назначение аппарата суда и определяют порядок взаимодействия с судебским корпусом, другими системами обеспечения функционирования судебной власти.

Ключевые слова: *публичное администрирование; суд; судебная власть; судоустройство; аппарат суда; равный доступ к правосудию; отправления правосудия.*

Summary. *The scientific article is devoted to the study of the legal doctrine and legal framework of public administration of the judiciary, the definition of its institutional system and status, functions, powers, duties, rights and responsibilities of employees of judicial institutions. The own theoretical definition of "public administration of the judiciary" has been formed. An attempt is made to form the institutional structure of the judiciary with a specific hierarchical structure, which has a purposeful activity, forms goals, works on all elements of the judicial system and makes management decisions. It is determined that the legal status of court staff has specifics and is an extremely complex subject of study. Under the legal status of an employee of the court proposed to understand the statutory rights and responsibilities of the subject - the holder of this status, which has a special procedure for formation, appointment or election to his position, belongs to the judiciary, but does not directly administer justice, and provides appropriate conditions for the proper and equal access to justice. It has been proven that the powers, duties, rights and responsibilities of the judiciary are currently branched and unclear. Therefore, it is proposed at the legislative level to develop and adopt a special legal act, which clearly defines the status, functions, powers, duties, rights and responsibilities of the judiciary. After analyzing the status, functions, powers,*

duties, rights and responsibilities of employees of judicial institutions, we concluded that they include employees of court staff, which provide organizational support for the work of the court, provide appropriate conditions for equal access to justice and judges timely, reasoned decisions in cases, establish the general purpose of the court staff and determine the procedure for interaction with the judiciary, other systems to ensure the functioning of the judiciary.

Key words: *public administration; court; judiciary; judicial system; court apparatus; equal access to justice; administration of justice.*

Постановка проблеми. Передумовою якісного та оперативного забезпечення доступу до правосуддя є створення належної системи адміністративних інститутів із ієрархією влади, за допомогою якої відповідальність за виконання завдань спускається зверху донизу. Публічне адміністрування судової влади є різновидом управлінської діяльності інституцій публічної влади, завдяки якій забезпечується самокерованість усієї суспільної системи та її розвиток у певному, визначеному напрямку. А тому, якісне забезпечення рівного доступу до правосуддя на всіх рівнях системи залежить від чіткої побудови інституційної системи та ефективної діяльності високопрофесійних і кваліфікованих працівників системи судової влади.

Дослідження питання публічного адміністрування судової влади, особливо при суттєвих змінах статусу органів та установ судоустрою є вкрай актуальним. Це обґрунтовано тим, що належно побудована інституційна система судової влади та визначений статус, повноваження, посадові обов'язки, права і відповідальність працівників установ судоустрою є запорукою забезпечення рівного доступу до правосуддя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями публічного адміністрування судової влади прямо або побічно займалися такі вчені як:

С. Белявська, В. Галуцько, І. Голосніченко, О. Дудченко, А. Іванищук, В. Курило, І. Марочкін, О. Саленко, А. Стрижук, П. Шпенова, О. Улютіна, Ю. Юрченко та інші.

Метою статті є комплексне дослідження правової доктрини та нормативно-правової бази публічного адміністрування судової влади, визначення її інституційної системи та статусу, функцій, повноважень, посадових обов'язків, прав і відповідальності працівників установ судоустрою.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день однозначного підходу до визначення правової доктрини публічного адміністрування судової влади не існує. У різні періоди наукового обґрунтування та нормативного закріплення набули поняття судового управління, судового адміністрування, організаційного керівництва судами, організаційного забезпечення діяльності судів [1, с. 132].

На нашу думку, для повного розкриття поняття публічного адміністрування судової влади, слід спочатку визначитися із тим, що взагалі являє собою таке явище, як публічне адміністрування.

У вузькому розумінні публічне адміністрування розглядається як професійна діяльність державних службовців, яка включає всі види діяльності, спрямовані на реалізацію рішень уряду, як міждисциплінарна академічна сфера, що базується на теорії та концепціях економіки, політичних наук, соціології, адміністративного права, менеджменту. У широкому сенсі під публічним адмініструванням розуміють всю систему адміністративних інститутів із ієрархічною побудовою, за допомогою якої відповідальність за виконання державних рішень спускається зверху донизу [2, с. 128]. Остання дефініція, на наш погляд, є більш змістовною та в повній мірі розкриває дане визначення.

Що стосується визначення «публічного адміністрування судової влади», то як було зазначено вище, однозначної позиції щодо цієї правової

доктрини серед науковців не існує. Тому, далі спробуємо дослідити наукові визначення різних науковців у сфері публічного адміністрування судової влади та на їх основі сформувані власне наукове визначення.

На сьогодні багато вчених дотримуються думки, що для визначення публічного адміністрування в судовій владі використовується поняття «судове управління». Науковець А. Стрижук наголошує, що категорія «судове управління» застосовується в юридичній науці для характеристики діяльності державного управління в галузі правосуддя, має комплексний характер і включає на сучасному етапі розвитку судової системи України як діяльність з організаційного керівництва судами, так і організаційне забезпечення судів, а також здійснення відповідних установчих щодо судової влади функцій Верховною Радою України та Президентом України [3, с. 29].

С. Белявська під поняттям «судове управління» визначає забезпечення належних умов у судах з метою здійснення правосуддя шляхом цілеспрямованої організуючої діяльності відповідальних осіб в органах судової влади, тобто передусім потрібні правові, організаційні та інформаційні умови забезпечення належних умов в судах [4, с. 142].

Вчений О. Дудченко щодо поняття «адміністрування в суді», вказує, що під таким слід розуміти цілеспрямовану практичну діяльність осіб, які займають адміністративні посади в певному суді, що передбачає керування конкретним окремим елементом судової системи й полягає в технологічному процесі підготовки, прийняття й виконання управлінських рішень, спрямованих на забезпечення належного функціонування суду з метою ефективного відправлення правосуддя [5, с. 5].

І. Голосніченко під поняттям «судове адміністрування» визначає підзаконну цілеспрямовану організуючу діяльність, направлену на задоволення потреб суду як організації, що здійснює юрисдикцію, не

втручаючись у вирішення питань процесу підготовки і розгляду конкретних справ [6, с. 528].

Д. Притика предметом судового управління (адміністрування) визначає питання організації судових органів, добору суддів і народних засідателів (*нині – присяжних*), управління кадрами судових органів, перевірки організації роботи судових органів, вивчення судової практики, організації роботи з ведення судової статистики. Суди є не лише об'єктом управлінського впливу з боку органів судового управління, не лише здійснюють самоврядування, виконуючи низку управлінських функцій [7, с. 20-22]. Вважаємо, що саме останнє визначення більш вагомо розкриває дефініцію «адміністрування судових органів». Тому, надалі, при дослідженні визначення «публічного адміністрування судової влади», будемо відштовхуватися саме від нього.

Також варто відмітити, що з позиції Л. Москвича та О. Саленка, судове адміністрування здійснюється на трьох рівнях: 1) технічний рівень – рівень управління апаратом суду. Керівництво ним покладено на керівника судовим апаратом. На такому рівні використовується допоміжна робота, необхідна для ефективного функціонування суду; 2) управлінський рівень – рівень управління судом. Керівником такого рівня є голова суду, на якого покладається внутрішнє керівництво і координація роботи суду, узгодження різних форм діяльності та спрямованості діяльності апарату суду й корпусу суддів задля досягнення єдиної мети функціонування суду – надання якісних судових послуг; 3) інституційний рівень – рівень судової системи. Найвищий рівень судового управління, на якому формулюються цілі, опрацьовуються стратегічні рішення, координується робота всіх елементів судової системи. Керівництво такого рівня взаємодіє із зовнішнім середовищем, приймає управлінські рішення для адаптування з ним судової системи [1, с. 132-137; 8, с. 132].

Таким чином, під визначенням категорії «публічне адміністрування судової влади» слід розуміти комплексну систему адміністративних інституцій із ієрархічною побудовою, яка має цілеспрямовану діяльність, формує цілі, здійснює роботу на всіх елементах судової системи та приймає управлінські рішення.

Наступним питанням в рамках дослідження є визначення інституційної структури забезпечення функціонування судової влади, яка реалізує рівний доступ до правосуддя. Отже, звертаючись до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII, в Україні діє система забезпечення функціонування судової влади – судів, органів суддівського врядування, інших державних органів та установ системи правосуддя. Дану систему складають наступні інституції: Вища рада правосуддя; Вища кваліфікаційна комісія суддів України; Державна судова адміністрація України; Національна школа суддів України; інші органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які беруть участь в організаційному забезпеченні діяльності судів [9].

А. Іванищук у своїй роботі надав більш розширену структуру суб'єктів публічної адміністрації, які забезпечують незалежність судової гілки влади, за ступенем владної компетенції, а саме:

1) публічна адміністрація, яка здійснює забезпечувальну функцію стосовно суддів та осіб, які звертаються до суду з метою юридичного захисту порушених прав (це Державна судова адміністрація, Національна школа суддів України та апарат суду);

2) публічна адміністрація, яка поряд із забезпечувальною функцією судочинства має владні повноваження стосовно осіб, які порушують незалежність суддів (Вища рада правосуддя, служба судової охорони);

3) публічна адміністрація, яка має деякі владні повноваження щодо суддів (до таких суб'єктів належать органи суддівського самоврядування; Вища кваліфікаційна комісія суддів України; Президент України – як

суб'єкт, який утворює та ліквідує суди, здійснює формальне призначення суддів) [10, с. 161].

Таким чином, публічне адміністрування судової влади, полягає у комплексному забезпеченні інституційної системи, здійсненні управлінського та організаційного впливу на правовідносини у сфері забезпечення рівного доступу до правосуддя. Зокрема, при вирішенні всіх відповідних питань братимуть участь законодавча та виконавча гілки влади, суди та органи суддівського самоврядування, а до завдань входить забезпечення умов для здійснення доступного, незалежного та неупередженого правосуддя [17].

Що стосується питання статусу, функцій, повноважень, посадових обов'язків, прав і відповідальності працівників установ судоустрою то до таких належать працівники апаратів судів, які здійснюють правосуддя шляхом організаційного забезпечення судової діяльності.

На сьогоднішній день апарат суду є допоміжним структурним підрозділом суду, що покликаний забезпечувати безперебійну роботу суду та сприяти суддям у здійсненні їх головної функції – відправлення правосуддя.

Зокрема, І. Марочкін у своїй роботі зазначає, що апарати судів здійснюють безпосереднє організаційне забезпечення роботи суду, яке спрямовується як на діяльність щодо здійснення правосуддя, створення умов, необхідних для реалізації прав та виконання обов'язків усіх учасників судового процесу, так і на діяльність щодо забезпечення функціонування суду як державної установи та юридичної особи й підтримання необхідних умов перебування і роботи у суді громадян та його працівників [11, с. 67].

На думку Ю. Юрченко, апарат суду – це суб'єкти публічної адміністрації, державні службовці, які здійснюють свою діяльність згідно із Законом України «Про судоустрій та статус суддів» і відповідно до

Закону України «Про державну службу», вони разом з іншими суб'єктами публічної адміністрації забезпечують право фізичних і юридичних осіб на справедливе й гуманне адміністративне судочинство, однак не безпосередньо, а шляхом забезпечення суддям умов для ефективного здійснення судочинства [12, с. 56].

Говорячи про правовий статус працівників апарату суду, слід звернути увагу, що він має специфіку і є надзвичайно складним предметом дослідження. Адже апарат суду складається з різних категорій працівників і визначити головні елементи їх загального правового статусу є непростим завданням. Правовий статус працівників апарату суду визначається Законом України «Про державну службу» з урахуванням особливостей, визначених законом.

Деякі дослідники відходять від конструкції правового статусу, що ґрунтується на правах і обов'язках та називають інші елементи для підкреслення специфіки. Наприклад, Є. Абросімова називає такі як: порядок формування, призначення або обрання; процедуру припинення діяльності; оцінку компетенції суб'єкта, а також хід, способи її реалізації; особливості правового стану, що виділяють його серед інших публічних суб'єктів – носіїв державної влади [11, с. 564].

Варто відмітити, що при аналізі нормативно-правових актів, які визначають правовий статус працівника апарату суду, можна констатувати наявність чималого переліку обставин, що ускладнюють завдання. Зокрема, як зазначала П. Шпенова, це недостатнє врегулювання питання спеціальним законом, а саме Законом України «Про судоустрій і статус суддів», відсутність повного переліку посад у апараті суду, відсутність вимог до кандидатів на посади до апарату суду, невизначеність процедури призначення їх на посади, постійне апелювання до інших нормативних актів, які повинні детальніше визначати перелічені аспекти. Також існують значні відмінності у правовому статусі окремих категорій працівників

апарату суду, що значно ускладнює формулювання загальних характеристик статусу працівника апарату суду [14, с. 72].

З цього стає зрозумілим, що правовий статус працівника апарату суду – це встановлені законом права і обов'язки суб'єкта носія цього статусу, що має особливий порядок формування, призначення або обрання його на посаду, належить до системи судової гілки влади, однак безпосередньо не здійснює судочинство, а забезпечує належні умови для здійснення належного та рівного доступу до правосуддя.

Досліджуючи функції працівників апарату суду, які визначені в спеціальному Законі України «Про судоустрій та статус суддів» та в локальному правовому акті, а саме: Типовому положенні про апарат суду, затверженому Наказом Державної судової адміністрації України від 08.02.2019 р. № 131, можна стверджувати, що вони характеризують основні напрями їх діяльності, що включає в себе: організаційне забезпечення роботи суду, забезпечення належних умов для рівного доступу до правосуддя та винесення суддями своєчасних, обґрунтованих рішень у справах, що встановлюють загальне призначення апарату суду та визначають порядок взаємодії із суддівським корпусом, іншими системами забезпечення функціонування судової влади [9; 13].

Що стосується повноважень, посадових обов'язків, прав і відповідальності працівників судоустрою, то на сьогодні вони є розгалуженими й чітко не визначеними. Серйозною проблемою, що нині постала перед судами є проблема нормативного забезпечення повноважень працівників судоустрою. Так, наприклад, загальні положення, частково визначені в Законі України «Про судоустрій і статус суддів» та Законі України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. № 889. Питання, які стосуються більш спеціального регулювання повноважень, прав, обов'язків та відповідальності працівників судоустрою, у свою чергу, розгалужені серед різних положень про кожну окрему посаду працівника

апарату суду, що і створює суттєві незручності при виконанні їх обов'язків. Зокрема, ці положення дуже часто змінюються, що також негативно впливає на роботу працівників апаратів судів [9; 16].

Тому, на нашу думку, для покращення роботи працівників апаратів судів треба на законодавчому рівні розробити та прийняти спеціальний нормативно-правовий акт, в якому чітко визначити статус, функції, повноваження, посадові обов'язки, права і відповідальність працівників судоустрою.

Висновки. Отже, під публічним адмініструванням судової влади, яка виступає однією із форм забезпечення рівного доступу до правосуддя, слід розуміти комплексну систему адміністративних інституцій із ієрархічною побудовою, яка має цілеспрямовану діяльність, формує цілі, здійснює роботу на всіх рівнях й по відношенню до усіх елементів судової системи та приймає управлінські рішення.

Що стосується питання статусу, функцій, повноважень, посадових обов'язків, прав і відповідальності працівників установ судоустрою, то до таких належать: працівники апаратів судів, які здійснюють організаційне забезпечення роботи суду, забезпечують належні умови для рівного доступу до правосуддя та винесення суддями своєчасних, обґрунтованих рішень у справах, встановлюють загальне призначення апарату суду та визначають порядок взаємодії із суддівським корпусом, іншими системами забезпечення функціонування судової влади.

Література

1. Саленко О. В. Судове адміністрування в Україні крізь призму міжнародних стандартів. Прикарпатський юридичний вісник. 2017. Вип. 3. С. 132–137.
2. Публічне управління та адміністрування : словник-довідник, укладачі: Руденко О.М., Шершньова О.В., Бакуменко В.Д., Філіпова Н.В., Ткаленко Н.В. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 178 с.
3. Стрижак А. А. Судове управління в Україні: теоретичні основи і правове регулювання : монографія. Ужгород : Патент, 2004. 120 с.
4. Белявська С. Ю. Правові інновації в судовому управлінні: міжнародні правові стандарти й адаптація до них законодавства України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2014. Вип. 10-2(1). С. 141–144.
5. Дудченко О. Ю. Правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в судовій системі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2013. 18 с.
6. Голосніченко І. П. Сучасне управління в суді : навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 230 с.
7. Притика Д. М. Організаційно-правові засади становлення і діяльності господарських судів України: автореф. дис... д-ра юрид. наук.: 12.00.10; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2003. 36 с.
8. Москвич Л. М. Україні потрібна концепція судового управління. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2012. № 9. С. 84–92.
9. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 12.03.2021)
10. Іванищук А. А. Адміністративно-правове забезпечення судової влади в Україні: дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07. Науково-дослідний

- інститут публічного права, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Київ, 2017. 466 с.
11. Марочкін І.Є. Організація роботи суду: навч. посіб. І.Є. Марочкін, Л.М. Москович, О.М. Овчаренко та ін. за заг. ред. І.Є. Марочкіна. Харків: Право, 2012, 256 с.
 12. Юрченко Ю. В. Адміністративно-правове регулювання у сфері судочинства. Правознавство. Випускний курс. К.: Університет «Україна», 2013. 296 с.
 13. Судебная власть: монографія под ред. И.Л. Петрухина. М: ТК Велби, 2003. 720 с.
 14. Шпенова П.Ю. Апарат суду в системі організаційного забезпечення судової діяльності: монографія. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. 180 с.
 15. Про затвердження типового положення про апарат суду: Наказ Державної судової адміністрації від 08.02.2019 р. № 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0131750-19#Text> (дата звернення: 12.03.2021)
 16. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 12.03.2021)
 17. Гулак О.В. Шляхи побудови ефективних державних інституцій: виклики сьогодення. Науковий вісник публічного та приватного права № 2. 2015. С. 11-14. URL: <http://www.nvppp.in.ua/index.php/vip2>

References

1. Salenko O. V. Sudove administruvannia v Ukraini kriz pryzmu mizhnarodnykh standartiv. Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk. 2017. Vyp. 3. S. 132–137.

2. Publichne upravlinnia ta administruvannia : slovnyk-dovidnyk, ukladachi: Rudenko O.M., Shershnova O.V., Bakumenko V.D., Filipova N.V., Tkalenko N.V. Za zah. red. K.: Kondor-Vydavnytstvo. 2016. 178 s.
3. Stryzhak A. A. Sudove upravlinnia v Ukraini: teoretychni osnovy i pravove rehuliuвання : monohrafiia. Uzhhorod : Patent, 2004. 120 s.
4. Bieliavska S. Yu. Pravovi innovatsii v sudovomu upravlinni: mizhnarodni pravovi standarty y adaptatsiia do nykh zakonodavstva Ukrainy. Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Yurysprudentsiia. 2014. Vyp. 10-2(1). S. 141–144.
5. Dudchenko O. Yu. Pravovyi status osib, yaki zaimaiut administratyvni posady v sudovii systemi Ukrainy : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.10. Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 2013. 18 s.
6. Holosnichenko I. P. Suchasne upravlinnia v sudi : navchalnyi posibnyk. Kyiv: Yurinkom Inter, 2010. 230 s.
7. Prytyka D. M. Orhanizatsiino-pravovi zasady stanovlennia i diialnosti hospodarskykh sudiv Ukrainy: avtoref. dys... d-ra yuryd. nauk.: 12.00.10; Nats. yuryd. akad. Ukrainy im. Ya. Mudroho. Kh., 2003. 36 s.
8. Moskvych L. M. Ukraini potribna kontseptsiiia sudovoho upravlinnia. Biuletyn Ministerstva yustytzii Ukrainy. 2012. № 9. S. 84–92.
9. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 r. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (data zvernennia: 12.03.2021)
10. Ivanyshchuk A. A. Administratyvno-pravove zabezpechennia sudovoi vlady v Ukraini: dys. ... dokt. yuryd. nauk : 12.00.07. Naukovo-doslidnyi instytut publichnoho prava, Vidkrytyi mizhnarodnyi universytet rozvytku liudyny «Ukraina», Kyiv, 2017. 466 s.

11. Marochkin I.Ie. Orhanizatsiia roboty sudu: navch. posib. I.Ie.Marochkin, L.M. Moskovych, O.M. Ovcharenko ta in. za zah. red. I.Ie. Marochkina. Kharkiv: Pravo. 2012. 256 s.
12. Iurchenko Yu. V Administratyvno-pravove rehuliuвання u sferi sudochynstva. Pravoznavstvo. Vypusknyi kurs. K.: Universytet «Ukraina», 2013. 296 s.
13. Sudebnaia vlast: monohrafiia pod red. Y.L. Petrukhyna. M: TK Velby, 2003. 720 s.
14. Shpenova P.Iu. Aparat sudu v systemi orhanizatsiinoho zabezpechennia sudovoi diialnosti: monohrafiia. Kyiv: Vyd-vo «Iurydychna dumka», 2019. 180 s.
15. Pro zatverdzhennia typovoho polozhennia pro aparat sudu: Nakaz Derzhavnoi sudovoi administratsii vid 08.02.2019 r. №131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0131750-19#Text> (data zvernennia: 12.03.2021)
16. Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrainy vid 10.12.2015 r. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (data zvernennia: 12.03.2021)
17. Gulak O.V. Shljakhy pobudovy efektyvnykh derzhavnykh instytucij: vyklyky sjohodennja. Naukovyj visnyk publichnogho ta pryvatnogho prava # 2. 2015. S. 11-14. URL: <http://www.nvppp.in.ua/index.php/vip2>.